

2. Jazykový koutek

Неурčitá zájmena a příslovce v ruštině

Tvoří se od tázacích zájmen a příslovcí připojením následujících částic:

- -нибудь, -либо (více formální)

Неурčitá zájmena a příslovce pak označují zcela *neznámý, nekonkrétní* předmět, osobu apod. s možností výběru. Užívají se často ve větách tázacích, podmínkových a pro vyjádření rozkazu či prosb:

Кто-нибудь знает, что ты сюда пошла? Тебя кто-нибудь видел?

Ві někdo, že jsi sem šla? Viděl tě někdo?

- -то

Slova označují *neznámý* – ale *vymezený z podobných* – předmět, osobu, místo apod.:

Где-то здесь он копал, где-то здесь Ирина Николаевна должна была найти испорченную лопату.

Нěkде тady копал, тady musela Irina Nikolajevna najít tu zničenou lopatu.

- кое-

Slova označují neurčený předmět, osobu, místo apod. *bez možnosti výběru*. Používají se zejména tehdy, kdy mluvčí nechce sdělit, o co nebo koho se konkrétně jedná:

А пока я тебе кое-что расскажу. (Мluvčí přesně ví, co bude vyprávět.)

А mezitím ti něco povím.

Дoplňte -нибудь (-либо), -то nebo кое-:

1. Ирина спешила сообщить Ольге, что вспомнила ещё (что).
2. Героиня слышала (какие) голоса за стеной.
3. Ничего, (как) разместимся и в моей «однушке».
4. У полиции уже были (какие) подозреваемые.
5. К тебе (кто) заходил, чтобы лично пригласить на праздник.
6. Мальчик явно (что) скрывал от мамы.
7. У вас есть (какие) доказательства моей вины?
8. Петровичу (зачем) понадобилась лопата.

3. Zapamatujte si!

Зapamatujte si ruské ustálené výrazy, které se objevily v пáté kapitole:

брать на испуг кого – pokoušet se někoho zastrašit, vyděsit

в глазах потемнело (темнеет) у кого – v důsledku únavy, úleku se někomu udělá špatně; zatmělo před očima

вздохнуть свободно – pocítit úlevu, osvobodit se od starostí, povinností

изо всех сил – s maximální námahou, ze všech sil

наставлять (ставить) рогá кому – být nevěrná manželovi (o ženě); nasazovat někomu parohy

ни души – nikoho

ни сна, ни отдыха (измученной душе) – o stavu vnitřního nepokoje, starostí, fyzické únavy atd.

откуда ни возьмись – naprosto nečekaně, nepředvídaně, najednou

придавать значение чему – věnovat něčemu pozornost, přistupovat k něčemu vážně

прикладывать руку к чему – mít s něčím něco společného, zúčastnit se něčeho; mít v něčem prsty

стоять как вкопанный – stát nehybně, strnule

4. To je zajímavé

«Цыц!»

Toto hovorové citoslovce nejčastěji vyjadřuje výzvu přestat mluvit, zachovávat ticho. To samé mohou také vystihnout např. citoslovce «Шш» nebo «Тсс».